

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000921

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Володимир Олександрович

2. Volodymyr O. Klymenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 21-05-2026

Спеціальність за освітою: Плодоовочівництво і виноградарство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12803

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.73.65

Тема дисертації:

1. Розвиток страхових послуг в аграрному секторі економіки України
2. Development of Insurance Services in the Agricultural Sector of Ukraine's Economy

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування (07 – Управління та адміністрування), Уманський національний університет Міністерства освіти і науки України, Умань, 2026. Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад та визначенню стратегічних напрямів розвитку страхових послуг в аграрному секторі економіки України в умовах наростання кліматичних ризиків, структурної трансформації аграрного виробництва та впровадження цифрових технологій у фінансовий сектор. Актуальність дослідження зумовлена надзвичайно низьким рівнем розвитку вітчизняного ринку аграрного страхування, його структурним дисбалансом та неспроможністю забезпечити ефективний захист аграрних підприємств від комплексу виробничих і кліматичних ризиків. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці інтегрованої теоретико-методичної концепції розвитку страхових послуг в аграрному секторі, яка поєднує авторське визначення страхових послуг, удосконалену класифікаційну структуру страхових продуктів, методику інтегрального оцінювання їх ефективності та концептуальну схему розвитку параметричного

аграрного страхування в Україні. Практичне значення результатів дослідження визначається можливістю їх використання органами державної влади при формуванні політики розвитку аграрного страхування, страховими компаніями при розробці нових продуктів, а також аграрними підприємствами при виборі інструментів управління ризиками. У першому розділі «Теоретико-методичні засади формування та розвитку страхових послуг в аграрному секторі економіки України» здійснено аналіз наукових підходів та еволюції уявлень щодо страхових послуг в аграрній сфері, що дозволило виокремити їх трансформацію від класичного компенсаційного механізму до функціонально-інституційних та інтегрованих моделей, орієнтованих на управління ризиками, фінансову стійкість та впровадження цифрових технологій. На основі узагальнення сучасних концепцій запропоновано авторське визначення страхових послуг як інтегрованої системи фінансово-економічних та цифрових інструментів управління ризиками, що спрямована на забезпечення безперервності відтворювальних процесів і фінансової стійкості аграрного бізнесу. Така система поєднує страхові, фінансові, інституційні, правові та цифрові компоненти. У другому розділі «Аналіз стану та тенденцій розвитку страхових послуг в аграрному секторі економіки України» проведено комплексне дослідження сучасного стану ринку аграрного страхування, ефективності класичних страхових інструментів, практики застосування параметричних моделей та діяльності страхових компаній у період 2018–2024 рр. У третьому розділі «Концептуальні підходи та стратегічні напрями розвитку страхових послуг в аграрному секторі економіки України» досліджено інноваційні технології в аграрному страхуванні як стратегічний фактор трансформації страхового ринку та підвищення ефективності управління ризиками. Показано, що інтегроване застосування інноваційних технологій охоплює всі етапи страхового процесу – від ідентифікації та оцінки ризиків до андеррайтингу, тарифоутворення та врегулювання страхових випадків, що забезпечує підвищення фінансової стійкості страхового сектору. Визначено, що формування державної стратегії, розвиток публічно-приватного партнерства та стандартизація нормативного середовища створюють передумови для впровадження більш адаптивних та технологічно інтегрованих страхових продуктів, здатних комплексно управляти аграрними ризиками і підвищувати ефективність страхового захисту. Розроблено сучасний концептуальний підхід до формування страхових продуктів в аграрному секторі, який забезпечує перехід від компенсаційної моделі страхування до комплексного системного управління аграрними ризиками на основі інтеграції принципів орієнтованості на ризики, адаптивності, модульності, орієнтованості на клієнта, технологічного забезпечення та економічної доцільності. Проведено апробацію методики оцінювання ефективності страхових продуктів на основі емпіричних даних анкетного опитування 300 аграрних підприємств із застосуванням методу інтегрального індексування. Визначено перспективи розвитку аграрного страхування на основі параметричних моделей, які є ефективним інструментом управління масовими кліматичними ризиками та забезпечують автоматизацію страхових виплат, зниження транзакційних витрат і підвищення фінансової стійкості аграрного сектору України. Ключові слова: страхування, аграрне страхування, страховий ринок, страхові послуги, страхові продукти, класичні страхові інструменти, параметричні моделі, аграрні ризики, інноваційні технології, управління ризиками, цифрові технології, публічно-приватне партнерство, фінансова стійкість.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 072 Finance, Banking and Insurance (07 – Management and Administration), Uman National University of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Uman, 2026. The dissertation is devoted to substantiating the theoretical and methodological foundations and determining the strategic directions for the development of insurance services in the agricultural sector of Ukraine's economy amid growing climatic risks, structural transformation of agricultural production, and the introduction of digital technologies into the financial sector. The relevance of the study is determined by the critically low level of development of the domestic agricultural insurance market, its structural imbalance, and its inability to provide effective protection for agricultural enterprises against a complex of production and climatic risks. The scientific novelty of the obtained results lies in the development of an integrated theoretical and methodological concept for the development of insurance services in the agricultural sector, which combines the author's definition of insurance services, an improved classification structure of insurance products, a methodology for integral assessment of their effectiveness, and a conceptual scheme for the development of

parametric agricultural insurance in Ukraine. The practical significance of the research results is determined by the possibility of their use by public authorities in forming agricultural insurance development policy, by insurance companies in developing new products, and by agricultural enterprises in selecting risk management instruments. In the first chapter “Theoretical and Methodological Foundations for the Formation and Development of Insurance Services in the Agricultural Sector of Ukraine's Economy”, an analysis of scientific approaches and the evolution of views on insurance services in the agricultural sphere was carried out. This made it possible to identify their transformation from a classical compensation mechanism to functional-institutional and integrated models focused on risk management, financial stability, and the introduction of digital technologies. Based on a synthesis of modern concepts, the author's definition of insurance services is proposed as an integrated system of financial-economic and digital risk management instruments aimed at ensuring the continuity of reproduction processes and financial stability of agricultural business. Such a system combines insurance, financial, institutional, legal, and digital components. In the second chapter “Analysis of the State and Development Trends of Insurance Services in the Agricultural Sector of Ukraine's Economy”, a comprehensive study was conducted of the current state of the agricultural insurance market, the effectiveness of classical insurance instruments, the practice of applying parametric models, and the activities of insurance companies during the period 2018–2024. In the third chapter “Conceptual Approaches and Strategic Directions for the Development of Insurance Services in the Agricultural Sector of Ukraine's Economy”, innovative technologies in agricultural insurance were studied as a strategic factor in transforming the insurance market and improving risk management efficiency. It was shown that the integrated application of innovative technologies covers all stages of the insurance process – from risk identification and assessment to underwriting, pricing, and claims settlement – ensuring increased financial stability of the insurance sector. It was determined that the formation of a state strategy, the development of public-private partnership, and the standardisation of the regulatory environment create prerequisites for the introduction of more adaptive and technologically integrated insurance products capable of comprehensively managing agricultural risks and improving the effectiveness of insurance protection. A modern conceptual approach to the formation of insurance products in the agricultural sector was developed, which ensures the transition from a compensation-based insurance model to comprehensive systemic management of agricultural risks based on the integration of the principles of risk orientation, adaptability, modularity, client orientation, technological support, and economic feasibility. Keywords: insurance, agricultural insurance, insurance market, insurance services, insurance products, classical insurance instruments, parametric models, agricultural risks, innovative technologies, risk management, digital technologies, public-private partnership, financial stability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Прокопчук О. Т., Клименко В. О. Параметрична схема страхового захисту для аграрного сектору економіки України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол. : О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2023. Вип. 102. Ч. 2 : Економічні науки. С. 60–71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8240-2023-102-2-60-71>
- Клименко В. О. Тенденції розвитку аграрного страхування в Україні . Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.

Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2023. Випуск 103, Ч. 2 : Економічні науки, С. 140–153. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8240-2023-103-2-140-153>

- Прокопчук О. Т., Клименко В. О. Аспекти функціонування страхових організацій на ринку аграрного страхування України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2024. Вип. 104. Ч. 2 : Економічні науки. С. 17–28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8240-2024-104-2-17-28>
- Прокопчук О. Т., Мальований М. І., Пономаренко О. В., Клименко В. О., Макачук В. В. Сучасні маркетингові інструменти у страховому бізнесі. Інвестиції: практика та досвід. № 10 травень 2024 р., С. 61–68. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.10.61>
- Прокопчук О. Т., Харенко А. О., Гумен О. В., Мирошниченко М. М., Клименко В. О., Жарун Р. Ф. Цифрові трансформації та інноваційні рішення на ринку страхових послуг України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2024. Випуск 105, Ч. 2: Економічні науки, С. 106–115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8240-2024-105-2-106-115>
- Прокопчук О. Т., Пономаренко О. В., Гумен О. В., Мирошниченко М. М., Клименко В. О., Жарун Р. Ф. Трансформація страхового бізнесу під впливом цифрових інновацій та штучного інтелекту. Збірник наукових праць Уманського національного університету / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2025. Випуск 106, Ч. 2: Економічні науки. С. 90–100. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8240-2025-106-2-90-100>
- Клименко В. О. Використання технологій дистанційного моніторингу та цифрових інструментів в аграрному страхуванні: актуальні тренди та майбутні можливості. Агросвіт. 2025. № 14. С. 208–214. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.14.208>
- Клименко В. О. Теоретична сутність та вмотивованість розвитку страхових послуг. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 27 жовтня 2022 р. Полтава, 2022. С. 895–896.
- Клименко В. О. Теоретичні засади функціонування страхового ринку. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань : УНУС. 2022. С. 52–55.
- Klymenko V., Prokorchuk O. The Specific Combination of Parametric Insurance Services for the Agricultural Sector of the Ukrainian Economy. Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Хмельницький-Херсон, 20 грудня 2022 р. Хмельницький-Херсон : ХНТУ, 2022. С. 75–77.
- Клименко В. О., Гумен О. В., Мирошниченко М. М. Поведінкові аспекти взаємодії учасників страхового ринку. [Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науковопрактичної конференції]. Частина 1. м. Полтава, 30–31 березня 2023 р. Полтава, 2023. С. 676–678.
- Клименко В. О., Гумен О. В., Мирошниченко М. М. Теоретична концептуалізація страхового бізнесу. [Аспекти стабільного розвитку економіки] : Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції. 25 травня 2023 р. Умань : 2023. С. 17–19.
- Клименко В. О. Вплив цифровізації на формування страхових послуг для аграрного сектору економіки. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2023 р. Умань : УНУС. 2023. С. 47–50.
- Клименко В. О., Гумен О. В., Мирошниченко М. М. Реклама та просування страхових послуг на ринку аграрного страхування. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи [Електронне видання]: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 березня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 361–363.
- Клименко В. Інноваційні технології на ринку аграрного страхування України. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління

підприємством : Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 28–29 березня 2024 р. Полтава, 2024. С. 426–429.

- Клименко В. О. Сучасні аспекти ризик-менеджменту в аграрній сфері. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6 червня 2024 р. Уманський НУС. Умань. С. 74–77.
- Прокопчук О. Т., Клименко В. О., Гумен О. В. Аграрне страхування: захист бізнесу в умовах сучасних викликів. *Agricultural and food Economics*. 2024: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 19–20 вересня 2024 р. Київ: НУБіП України, 2024. С. 63–64.
- Клименко В. О., Гумен О. В., Мирошніченко М. М. Страхування як інструмент управління ризиками в корпоративних фінансах: сучасний стан і перспективи розвитку. *Фінансові механізми забезпечення відновлення економіки України в сучасних умовах [Електронне видання]* : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Ірпінь, 26 лютого 2025 року. Ірпінь, 2025. С. 340–342.
- Клименко В., Гумен О., Мирошніченко М., Жарун Р. Сучасні підходи до аграрного страхування: виклики та перспективи. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. Полтавський державний аграрний університет. (25 березня 2025 р.). Полтава, 2025. С. 621–623.
- Гумен О. В., Клименко В. О., Мирошніченко М. М. Інноваційні підходи до аграрного страхування в цифрову епоху. [Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин] : Матеріали XX Міжнародної науковопрактичної конференції. Умань. 27 травня 2025 р. С. 25–27.
- Гумен О. В., Клименко В. О., Мирошніченко М. М. Інноваційна модернізація страхового ринку в Україні в умовах трансформаційної економіки. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», Умань, Уманський НУ. 2025 р. С. 86–87.
- Прокопчук О. Т., Клименко В. О. Якісні характеристики страхових послуг для аграрного сектору економіки : Колективна монографія [Соціально-економічні засади формування економічної системи України] / За ред. д.е.н., професора О. О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський», 2022. С. 77–81.
- Бондаренко Н. В., Пономаренко О. В., Голобойченко Б. А., Клименко В. О., Демчук В. М. Страхування як стратегічний механізм для забезпечення сталого розвитку підприємств аграрного сектору економіки. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 4 (22). С. 88–100. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4\(22\)-88-100](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4(22)-88-100).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112522

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопчук Олена Тодорівна

2. Olena T. Prokorchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7405-2469

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюк Вікторія Анатоліївна

2. Viktoriia A. Kostiuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7671-3603

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алескерова Юлія Володимирівна

2. Yuliya V. Aleskerova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3072-4854

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коротеєв Микола Анатолійович

2. Mykola A. Korotieiev

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8739-285X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Улянич Юлія Василівна

2. Yuliia V. Ulianych

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0279-1240

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Соколюк Сергій Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколюк Сергій Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коротєєв Микола Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна